

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут цивільного захисту

кафедра мовної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова в професійній діяльності

обов'язкова загальна

за освітньо-професійною програмою

Цивільний захист

підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

у галузі знань **К Безпека та оборона**

за спеціальністю **К10 Цивільна безпека**

Рекомендовано кафедрою мовної
підготовки на 2025-2026 навчальний рік.
Протокол від «25» серпня 2025 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Іноземна мова в професійній діяльності».

2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Принципи комунікативного підходу у викладанні навчальної дисципліни та її практична спрямованість є пріоритетними.

У такий спосіб у здобувачів поетапно, циклічно та системно формується професійно зорієнтована комунікативна компетентність, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Під час викладання дисципліни та самостійної роботи використовуються сучасні дидактичні методи навчання для вищої школи, технічні засоби навчання: тренувальні програми для ПК, аудіо-файли, мультимедійні лабораторії, онлайн-сервіси.

Загальна інформація	Іващенко Оксана Алімівна, завідувач кафедри мовної підготовки навчально-наукового інституту управління та безпеки населення, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, каб. 320, номер телефону 0677276864
E-mail	ivashchenko_oksana@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	Методика викладання мови, філологія
Професійні здібності	Організаційні та комунікативні якості; навички навчання та викладання; навички організації наукової діяльності; високий рівень професійної культури та фахових знань; пошуково-проблемний стиль мислення; розвинуті інтелектуально-логічні здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти». Профіль в Orcid: https://orcid.org/0000-0003-0978-3075 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=Xg1MyNAAAAAJ

Загальна інформація	Юлія Ненько, професор кафедри мовної підготовки, доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація	Черкаси, вул. Онопрієнка, 8
E-mail	nenko_yuliia@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	Інноваційні освітні технології; інтерактивне навчання; педагогічна
Професійні здібності	Дидактична майстерність, методична гнучкість, комунікативні здібності, професійна емпатія, творче мислення, самодисципліна

Наукова діяльність за освітнім компонентом	Доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти», професор. Профіль в Orcid: https://orcid.org/0000-0002-8450-7305 Профіль WOS Researcher: https://www.webofscience.com/wos/author/record/ABC-9427-2020 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=bzD8SJwAAAAJ&hl=uk
--	---

Загальна інформація	Грон Вікторія Віталіївна, старший викладач кафедри мовної підготовки навчально-наукового інституту цивільного захисту, кандидат історичних наук
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8. Контактний номер телефону: 068-134-54-60
E-mail	hron_viktoriia@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	англійська мова, методика викладання англійської мови, історія, історіографія, політологія
Професійні здібності	- знання та використання сучасних методик викладання іноземної мови; - володіння сучасним програмним забезпеченням професійного спрямування; - дидактичні здібності; - науково-пізнавальні здібності; - прогностичні здібності; - емоційна стійкість; - комунікативні здібності; - організаторські здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=_gJ8g_MAAAAJ&hl=uk Профіль у ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1221-3658 Профіль у Web of Science: ResearcherID: AAE-6353-2022

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.30 до 16.30 за допомогою технічних засобів (Google meet). У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: розвиток іншомовних комунікативних

компетентностей слухачів, необхідних для успішного використання іноземної мови у професійній сфері діяльності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Навчальний рік	2025-2026
Семестр	2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- загальна кількість годин	90
- кількість модулів	1
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	-
- практичні заняття	8
- семінарські заняття	-
- лабораторні заняття	-
- курсовий проект (робота)	-
- інші види занять	-
- самостійна робота	82
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	-
Форма підсумкового контролю	
(курсова робота (курсовий проект); диференційований залік; іспит)	диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова в професійній діяльності» базуються на вміннях і навичках читання, аудіювання, говоріння і письма іноземною мовою, які були здобуті протягом вивчення дисципліни «Іноземна мова».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Спілкуватися іноземною мовою усно і письмово в	ПРН 9

науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.	
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ДРН1

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗК 2
Очікувані компетентності з дисципліни	ОКД
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ОКД1

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1. Природні та техногенні катастрофи.

Тема 1.2. Невідкладна медична допомога.

Тема 1.3. Рятувальні дії та попередження надзвичайних ситуацій.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів та тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	Поточний контроль
2-й семестр							
Модуль 1.							
Тема 1.1.	30	-	-	2	-	28	-
Тема 1.2.	30	-	-	2	-	28	-
Тема 1.3.	24	-	-	4	-	20	-
Підсумкова модульна (контрольна) робота	6	-	-	-	-	6	-
Разом за модулем 1	90	-	-	8	-	82	-

Індивідуальні завдання (орієнтовна тематика індивідуальних завдань): презентації, есе, написання тез доповіді на науково-практичні конференції, написання наукової статті, написання анотації.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах:** пояснення, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання:**

- *методи навчання за джерелами набуття знань:* словесні методи навчання (пояснення, бесіда); наочні методи навчання (демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання:* аналітичний; дедуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається:* проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- *інноваційні методи навчання:* робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота.*

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тестові завдання на практичних заняттях;
- індивідуальні завдання;
- виконання контрольної роботи;
- диференційований залік.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань з граматики, тестових завдань, виконання презентацій та контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:
- диференційований залік

Розподіл балів (заочна форма)						
Модуль 1						
T1.1	T1.2	T1.3	Індивідуальні завдання	Контрольна робота 1	Залік	Сума балів за дисципліну
до 5	до 5	до 10	30	20	30	100

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

5 балів – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, виконані всі завдання;

4.5 балів - здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, але припускається незначних помилок, наводить приклади, виконані всі завдання;

4 балів - здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але припускається незначних помилок, виконані 80% завдань;

3.5 бали – здобувач володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але припускається незначних помилок, виконані 70% завдань;

3 бали - здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, виконані 60% завдань;

2.5 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, припускається деяких помилок, виконані 50% завдань;

2 бали - здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, припускається деяких помилок;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, при цьому припускається суттєвих помилок;

0 балів - здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому припустився суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється правильність та повнота виконання завдань.

Критерії оцінювання знань здобувачів за виконання індивідуальних завдань:

презентація – 5 балів,

есе – 10 балів,

написання тез доповіді на науково-практичну конференцію – 5 балів,

написання наукової статті – 10 балів;

написання анотації – 5 балів.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання контрольної роботи №1 :

Контрольна робота №1 має форму тестів та складається з 40 питань (максимально 20 балів). 0.5 балу нараховується за кожну вірну відповідь.

Написання контрольної роботи є *обов'язковим видом роботи*.

Мінімальний пороговий рівень оцінок, які можна отримати після виконання всіх видів діяльності, для складання підсумкового контролю — 50 балів.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь у обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття без поважної причини, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та набрав за них необхідну кількість балів для допуску до підсумкового контролю.

6. Здобувач, який не з'явився на підсумковий контроль без поважних причин, вважається таким, який не склав цей підсумковий контроль та не виконав свого індивідуального плану.

7. З метою підвищення підсумкової оцінки з дозволу керівника факультету (керівника кафедри), здобувачеві може бути надана можливість виконати додаткові завдання.

8. З метою реалізації права здобувача на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів у НУЦЗ України, у разі подання заяви здобувачем щодо оскарження процедури проведення або результату контрольного заходу з освітнього компонента (апеляції), розпорядженням проректора з навчальної та методичної роботи створюється апеляційна комісія. Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства.

9. ЗВО під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, під час самостійного виконання завдань, а також під час складання елементів поточного та підсумкового контролю, повинні дотримуватися політики

академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства.

10. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульної контрольної роботи та складання диференційованого заліку здобувачі вищої освіти мають дотримуватися політики гендерної рівності відповідно до чинного законодавства.

11. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульної контрольної роботи та складання диференційованого заліку здобувачі вищої освіти мають дотримуватися протиепідемічних заходів відповідно до чинного законодавства.

12. Під час засвоєння матеріалу дисципліни на заняттях, виконання модульної контрольної роботи та складання диференційованого заліку здобувачі вищої освіти мають дотримуватися заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Цивільний захист» К Безпека та оборона спеціальність К10 Цивільна безпека, рівень вищої освіти – другий, ступінь – магістр:

https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/osvitni_programi/2025/m/cz.pdf

2. Рижченко О.С. Англійська мова: посібн. – Х.: НУЦЗУ, 2021. – 95 с. (бібліотека НУЦЗУ).

3. Рижченко, О. (2024). Поєднання аспектного підходу та міжпредметних зв'язків у викладанні англійської мови у технічному вищому навчальному закладі. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 75(3), 161-166. - Режим доступу: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/75_2024/part_3/25.pdf

4. Рижченко, О. (2023). Використання тестових завдань для опанування технічної англійської мови у вищому навчальному закладі. *Актуальні питання іноземної філології*, 18, 36–41.- Режим доступу:

<http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/philology/article/view/1199/1113>

5. Lytvynenko, O. & Ryzhchenko, O. (2022). Ways of mastering scientific terminology in the process of studying English as a foreign language by students of non-philological specialties. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка*, 51, 304-308. – Режим доступу:

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/15571>

6. Лексико-семантичне дослідження професійної термінології працівників ДСНС України. Словник / За заг. ред. Ірини Богданової. Харків, НУЦЗУ, 2021. - 204 с. – Режим доступу:

<https://docs.google.com/document/d/1hc6beIE3LN99eKqi4NcSHK3wTj5MnSRIRHP9JSD76NE/edit#heading=h.gjdgxs>

7. English Reading Practice for SESU Learners. Практичний посібник з

розвитку навичок читання за професійним спрямуванням (цивільний захист) для самостійної роботи слухачів курсів англійської мови / Уклад.: К.І. Шихненко, С.В. Шестопалова, Д.В. Костенко. Київ: ІДУНДЦЗ, 2024. 100 с. – Режим доступу: http://psi.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-movnoi-pidgotovky/recomend_eng/dodatok2_English_Reading_Practice_for_SESU_Learners.pdf

8. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammarway 4. Student's Book. UK: Express Publishing, 2018. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

9. Susan Lowe, Louise Pile. Business English Language Practice: Grammar and Vocabulary (Delta Business Communication Skills) Delta Publishing, 2009. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

10. Jenny Dooley, Virginia Evans. English for specific purposes. Career Paths. Express Publishing, 2016. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

Інформаційні ресурси:

1. Longman Dictionary of Contemporary English Online. Офіційний сайт. URL: <https://www.ldoceonline.com/>

Розробники:

_____ Оксана ІВАЩЕНКО завідувач кафедри мовної підготовки
кандидат педагогічних наук, доцент

_____ Юлія НЕНЬКО професор кафедри мовної підготовки
доктор педагогічних наук, професор

_____ Вікторія ГРОН старший викладач кафедри мовної підготовки
кандидат історичних наук